

Turnov

Město **Turnov** bylo založeno nad řekou Jizerou kolem roku 1250 Jaroslavem a Havlem z rodu Markvarticů. První písemná zmínka o městě pochází z roku 1272. Rozvíjela se tu tradice řemesel a obchodu. Díky bohatství místních nalezišť zde působila řada brusičů drahých kamenů. Od 18. století vznikaly sklářské hutě produkující tzv. skelnou kompozici. Z ní se pak brousily dokonalé napodobeniny přírodních drahokamů. Výroba šperků s českými granáty proslavila Turnov po celém světě. Město je východiskem pro výlety unikátní krajinou Českého ráje, který byl v r. 2005 zařazen do sítě evropských geoparků UNESCO.

Panorama města tvoří věže kostelů. Dominantou je typická, vlastně nedostavěná věž **chrámu zasvěceného Panně Marii**. Mohutná trojlodní novogotická bazilika byla stavěna v období 1825-53 na místě, kde stával gotický klášter založený ve 13. stol. údajně Zdislavou z Lemberka. Přes údolí Jizery je dobře viditelná též barokní věž **kostela svatého Mikuláše**. Kostel původně gotický ze 14. století, byl po požáru přestavěn renesančně a později roku 1722 barokně. Uvnitř chrámu jsou kamenné náhrobky rodu Vartemberků.

chrám Panny Marie

kostel sv. Jana Křtitele

kostel sv. Františka

Kostel sv. Františka z Assisi stojí v horní části náměstí Českého ráje. Byl spolu s klášteřem postaven v polovině 17. století Maxmiliánem z Valdštejna. Kostel dvakrát vyhořel. Svou nynější podobu získal díky přestavbě v letech 1803-1825. Nejstarší stavbou na Turnovsku je **kostel sv. Jana Křtitele** v městské části Nudvojovice. Byl postaven na přelomu 12. a 13. století. V roce 1894 byl novogoticky upraven, zachován zůstal původní románský portál. Nad městem je zdaleka viditelná stavba **kostela sv. Matěje na Hrušticích**. Původně gotická stavba byla naposledy upravena v r. 1894.

V Krajířově ulici se nachází **synagoga**, jediná, která přežila nacistickou okupaci v severních Čechách. V roce 2008 byla dokončena její rekonstrukce. Poblíž, stísněn stavbou silničního průtahu, je **židovský hřbitov** s nejstaršími náhrobky ze 17. století.

Regionální turistické informační centrum nabízí prohlídky turnovských kostelů, které probíhají v letní sezóně každé pondělí odpoledne

Synagoga Turnov, spravují Turnovské památky a cestovní ruch, příspěvková organizace Města Turnov
tel.: 481 366 255-6, e-mail: info@turnov.cz
www.synagoga-turnov.cz

synagoga

židovský hřbitov

SUPŠ

Drahé kameny - jaspisy a acháty - ze svahů Kozákova používali na své nástroje již obyvatelé zdejšího území v pravěku. Za Rudolfa II. sbírali v Podkrkonoší italská hledači drahokamů hlavně pestré barevné jaspisy a také zelený olivín, který byl tehdy známý jen odsud. První brusičské dílny vznikaly od 17. století a zpracovávaly především skleněné imitace drahých kamenů a od 18. století i kameny dovážené z jiných nalezišť. Kromě českého granátu se na Turnovsku postupně brousily všechny drahé kameny z celého světa včetně diamantů. První středoevropská škola pro výchovu odborníků v oblasti zpracování drahých kamenů vznikla v Turnově v roce 1884. Dnešní **Střední uměleckoprůmyslová škola** a Vyšší odborná škola (SUPŠ a VOŠ) má pět studijních oborů - broušení a rytí drahých kamenů, zlatnictví a stříbrnictví, plošné a plastické rytí kovů, umělecké kovářství a zámečnictví a umělecké odlévání. Škola dosáhla mnoha domácích i světových ocenění a uznání. Zde vychovaní odborníci pracují soukromě i v družstvech a dílnách, z nichž největší tradici má Družstvo umělecké výroby **Granát** Turnov. S výrobou šperků s českými granáty je možné se seznámit v celoročně přístupné expozici zákaznického centra Galerie Granát.

Galerie Granát, nám. Českého ráje 4,
511 01 Turnov, tel.: 481 325 989,
e-mail: galerie@granat.cz
www.granat.eu

drahé kameny

muzeum

Unikátní expozice nabízí **Muzeum Českého ráje**, které svým významem přesahuje rámec kraje. Sbírkou z oborů archeologie, mineralogie, kamenářství a výroby šperků i národopisu jsou doplněny výstavními sály a panoramatickým obrazem Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou od Mikoláše Alše a dalších umělců. Svými rozměry 8,5 x 10 m se řadí k největším obrazům střední Evropy.

V březnu 2010 byla otevřena nová stálá expozice **Klenotnice**, ve které můžete vidět umělecké dekorativní předměty vytvořené na zdejší šperkařské škole. V září 2010 byl v areálu muzea zprovozněn **Kamenářský dům**. V něm je umístěna stálá expozice věnovaná kamenářské historii Turnova. Příležitostně se zde také konají ukázky řemesel a výtvarné dílny pro školy a širokou veřejnost.

Město Turnov nabízí svým návštěvníkům bohaté kulturní a sportovní vyžití. V letech 2015 - 2016 byl vybudován **sportovně rekreační areál Maškova zahrada** s venkovním koupalištěm a zimním stadionem.

Muzeum Českého ráje, Skálava 71, 511 01 Turnov
tel.: 481 322 106, 481 321 148
e-mail: mail@muzeum-turnov.cz
www.muzeum-turnov.cz

Sportovně rekreační areál Maškova zahrada
Vojtěcha Maška 2300, 511 01 Turnov, tel.: 722 195 222,
e-mail: info@maskova-zahrada.cz, http://maskova-zahrada.cz

sportovně rekreační areál

Turnov

1. Radnice	A. Autobusové nádraží	WC Toalety
2. Kostel Narození Panny Marie	B. Banka	H Hotel
3. Kostel sv. Františka z Assisi	C. Kino	R Restaurace
4. Kostel sv. Mikuláše	D. Divadlo	Č Čerpační stanice
5. Kostel sv. Jana Křtitele v Nudovojovicích	E. Kulturní centrum	I Informace
6. Kostel sv. Matěje	F. Sřelnice	P Parkoviště
7. Židovský hřbitov	H. Nemocnice	CHKO Správa CHKO ČR
8. Synagoga	J. Policie	Ž Židovské památky
9. Muzeum Českého ráje	K. Knihovna	K Koupaliště
10. Střední uměleckoprůmyslová škola	L. Letní kino	
11. Pacltova huť	N. Nádraží ČD	
12. Galerie Granát	P. Pošta	
13. Dlaskův statek	S. Sportoviště	
14. Zámek Hrubý Rohozec		
15. Hrad Valdštejn		

Turistické informace o Turnově a Českém ráji, předprodej vstupenek na kulturní akce, prodej suvenýrů, map, průvodců nabízí:

Regionální turistické informační centrum

nám. Českého ráje 26, 511 01 Turnov, Tel.: 481 366 255-6, e-mail: info@turnov.cz
www.turnov.cz, www.cesky-raj.info, www.infocentrum-turnov.cz

Vydavatel:

Turnovské památky a cestovní ruch, příspěvková organizace Města Turnov, 2015

Dlaskův statek

V Turnově jsou vyznačeny tři naučné stezky: **Kamenářská stezka, významné osobnosti Turnova** je věnována tradici kamenářství a šperkařství a významným regionálním osobnostem. Naučná stezka **Po stopách židovství v Turnově** pojednává o historii židovské populace ve městě. Třetí, **Zámecká naučná stezka**, seznámí návštěvníky s přírodními zajímavostmi, řekou Jizerou, geologií i pamětihodnostmi. Jednou z nich je i zámek Hrubý Rohozec tyčící se na opukové skále nad řekou.

Vznikl jako gotický hrad kolem roku 1280, postupně se střídáním majitelů docházelo k přestavbám - nejrozsáhlejší na počátku 17. století v renesančním slohu provedli Vartemberkové. Po Bílé hoře předal Albrecht z Valdštejna hrad svému plukovníku Mikuláši Des Foursovi. Tento rod dostavěl barokní kapli a provedl empírovou přestavbu.

V údolí Jizery v Dolánkách stojí unikátní rozložitá venkovská stavba Dlaskova statku, která je typickou ukázkou roubené architektury z přelomu 18. a 19. století. **Dlaskův statek** je nyní součástí Muzea Českého ráje v Turnově a konají se zde různé folklórní akce.

Dlaskův statek, Dolánky u Turnova 12,
511 01 Turnov
spravuje Muzeum Českého ráje
tel.: 481 322 106, 481 322 954

Státní zámek Hrubý Rohozec,
Hrubý Rohozec 1, 511 01 Turnov
tel.: 481 321 012
e-mail: hrubyrohozec@npu.cz
www.hruby-rohozec.eu

Hrubý Rohozec

hrad Valdštejn

V bezprostřední blízkosti města začíná **Hruboskalské skalní město** se svými více než 400 pískovcovými věžemi, údolíčky i lesními komplexy. Na začátku jeho území se nachází **hrad Valdštejn** z poloviny 13. století, v centru potom **zámek Hrubá Skála** a lázně Sedmihorky, na jižním okraji zřícenina hradu Trosky. V dosahu půldenních vycházek jsou z Turnova též Klokočské a Betlémské skály, mohutný Kozákov, skalní bludiště u Besedic a Drábovna nad Malou Skálou, zámek Sychrov a řada vesniček s lidovou pojizerskou architekturou.

Hrad Valdštejn, spravují Turnovské památky a cestovní ruch, příspěvková organizace Města Turnov
tel.: 739 014 104, 733 565 254
e-mail: info@hrad-valdstejn.cz
www.hrad-valdstejn.cz

Hrubá Skála

Turnov

město drahých kamenů

www.turnov.cz

